

Niels Henrik Nørgaard
Østerkæret 10
8990 Fårup

Randers Kommune
Natur og Miljø
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 89151507

kristian.arnborg.nielsen@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 15-07-2024 /Journalnummer: 09.17.60-K08-100-23

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Østerkæret 10

CVR-nr. 30162900

Baggrund

Randers Kommune har den 25. juni 2024 udført miljøtilsyn på husdyrbruget. Under tilsynet deltog Niels Henrik Nørgaard fra husdyrbruget. Niels Henrik Nørgaard havde taget Lise Nørgaard, Frank Nørgaard og Karoline Holst (Landbonord) med til tilsynet. Fra Randers Kommune deltog Anni Nielsen og Kristian Arnborg Nielsen.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, hvor ejendommens miljøforhold er gennemgået. Jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Bemærkninger til forrige miljøtilsyn

Der var følgende bemærkninger i tilsynsrapporten fra tilsyn gennemført den 4. december 2020:

- Indskærpelse om dyreholdets størrelse.
- Indskærpelser om manglende flydelag og logbogsføring.
- Indskærpelse om. manglende kort over markstakke,
- Indskærpelse om opstaldning i malkestald.

Endvidere blev du oplyst om at en olietank skulle anmeldes.

Bemærkninger til miljøtilsynet

Der er følgende håndhævelser i forbindelse med tilsynet:

- Indskærpelse om produktionsarealer i kostalden og malkestalden.
- Indskærpelse vedr. oplysninger om produktionsniveau.
- Indskærpelse vedr. beholderkontrol.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.

- Indskærpelse vedr. tæt overdækning af gyllebeholder
- Indskærpelse vedr. olietank
- Henstilling vedr. brug af udendørsarealer til dyr

Fortsat overskridelse af produktionstilladelse overdrages til politiet.

Vær endvidere opmærksom på

- at logbøger for flydelag skal føres løbende
- at kommunen ønsker at modtage en kapacitetserklæring for opbevaring af flydende husdyrgødning
- blokeret flugtvej i kostalden.

Jordforurening

Det er ved tilsynet ikke undersøgt, om der er forhold, som har givet anledning til jordforurening på husdyrbruget.

Gældende afgørelser

- Miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 12, 18. august 2010.
- Tillæg til miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 12, 26. marts 2014
- Afgørelse om ikke-godkendelsespligt for etablering af malkestald, 13. maj 2016
- Tillæg til miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven, arealer og mælkeydelse, 23. februar 2017
- Afgørelse om ikke-godkendelsespligt for etablering af plansilo, 20. august 2020
- Afgørelse om produktionstilpasning – mælkeydelse, 5. marts 2021

Tilsynet

Produktionsarealer

Kostalden

Siden etableringen af malkestald i 2018 er produktionsarealerne i kostalden øget ved at tre malkerobotter med tilhørende teknikrum er nedlagt. Det er vurderet atforøgelsen er over 40 m². Se udsnit af byggetegning fra 31. august 2011 med angivelse af robotter og teknikrum bagest i brev.

Forøgelse af produktionsarealer er godkendelsespligtigt, jf. husdyrbrugslovens § 16 a stk. 1. Kommunen vurderer, at det ikke er realistisk at opnå godkendelse til udvidelsen, da grænseværdier for ammoniakdeposition allerede er overskredet i nærliggende kategori 1-natur.

- Der indskræpes, at produktionsareal etableret hvor der har været malkerobotter med tilhørende teknikrum, skal tages ud af brug senest den 1. oktober 2024.

Det blev på tilsynet oplyst at der er etableret 7 ny sengebåse i området i den sydlige del af stalden hvor der har været én malkerobot, og der er etableret ny 10 sengebåse i den nordlige del af stalden.

I den nordlige del af stalden er sengebåsene etableret således at en flugtvej i praksis er blokeret. Flugtveje må ikke blokeres. Du kan kontakte kommunens byggesagsafdeling på telefon 89 15 51 00 for information vedr. krav til flugtveje.

Malkestalden

Malkestalden der blev etableret i 2018, er bygget ca. 110 m² større end de 540 m² der er anmeldt og forudsat i afgørelsen om ikke-godkendelsespligt fra 13. maj 2016.

Malkestalden indeholder bla. et staldafsnit på ca. 60 m² med strøelse, der ikke er omfattet af afgørelsen fra 13. maj 2016. Der var ikke dyr i stalden tilsynstidspunktet, men der var strøet. Det blev oplyst, at afsnittet benyttes til syge dyr.

Da staldafsnittet hverken er omfattet af afgørelsen om ikke-godkendelsespligt eller anden miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven, må den ikke benyttes til dyr. Staldafsnittet er endvidere opført uden byggetilladelse.

- Det indskræpes at staldafsnit etableret i tilknytning til malkestalden ikke må benyttes.

Areal om ungdyrstalden

Det fremgår af luftfotos for de senere år, at brug af udendørs areal omkring ungdyrstalden til dyr er intensiveret således at der ikke længere ses plantevækst på luftfotos.

Arealet vurderes brugt i et omfang der gør, at der ikke er et plantedække der over en årrække som kan optage næringsstofferne der afsættes af dyrene.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 8 stk. 1 og 2 skal løbegårde og lignende arealer, hvor der er en høj koncentration af dyr, og hvor næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet, have fast bund og skal indrettes med afløb til opsamling af flydende husdyrgødning eller restvand.

- Det henstilles at brug af arealet ændres således at næringsstoffer der afsættes kan optages af afgrøder.

Husdyrhold

Der er den 23. februar 2017 meddelt godkendelse til en produktion på 200 malkekøer med en gennemsnitlig mælkeydelse på 13.500 kg mælk pr. år, opdræt af kvier og slagtekalve og 5 ammekøer. Den godkendte produktion svarede til 475,35 DE på godkendelsestidspunktet. I godkendelsen er der givet mulighed for øget mælkeydelse hvis dyreholdet opgjort i DE ikke overstiger 475,35.

Ved afgørelse af 5. marts 2021 er den tilladte mælkeydelse øget fra 13.500 til 16.000 kg mælk pr. år.

Der er fælles gødningsregnskab for ejendommene Hviddingvej 35, Østerkæret 10 og Østerkæret 20.

Det blev oplyst at Østerkæret 20 ikke benyttes til dyr.

Der kunne ikke fremvises endelige oplysninger om produktionsniveau på husdyrbruget, jf. vilkår 10 i afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse fra 26. marts 2014. Udleveret skema med angivelse af dyreflytninger mellem Hviddingvej 35 og Østerkæret 10, omhandler alene flytninger af køer mellem de to ejendomme, og er ikke fyldestgørende, da der også flyttes kvier mellem ejendommene.

- Indskærpelsen er fortsat gældende.

Skemaet med dyreflytninger er ført fra juni 2020 og frem. Ved at sammenholde skemaet med gødningsregnskaberne fra planperioderne 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023 vurderes det, at der har været 9 – 14 årskøer mere på Østerkæret 10 i de 3 planperioder, end de 200 årskøer ejendommen er godkendt til jf. vilkår 1 i tillægget til miljøgodkendelsen, 23. februar 2017.

Der er også givet indskærpelser vedr. dyreholdets størrelse ved tilsyn i 2014, 2015 og 2020.

- Da indskærpelse vedr. dyrehold fortsat ikke er opfyldt efter tilsynet i 2020 overdrages forholdet til politiet.

Opbevaring af gødning

Der er tre gyllebeholdere på ejendommen:

- Gyllebeholder på 800 m³ fra 1975. Beholderen er omfattet af krav om 10-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget i 5. september 2014.
- Gyllebeholder på 2.400 m³ fra 1994. Beholderen er omfattet af krav om 10-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget 5. september 2014.

- Gyllebeholder på 3.200 m³ fra 2011. Beholderen er omfattet af krav om 10-års beholderkontrol.

Der mangler 10-års beholderkontrol for beholderen på 3.200 m³ fra 2011, og vær opmærksom på de to andre gyllebeholdere skal have udført kontrol inden 5. september 2024.

- Det indskræpes, at der skal udføres beholderkontrol på gylletanken fra 2011. Kontrollen skal udføres senest den 5. september 2024.

Fristen er sat sammenfaldende med fristen for beholderkontroller på 800 og 2.400 m³ tankene. Vær i øvrigt fremover opmærksom på at beholderkontroller skal bestilles min. 6 måneder før frist for kontrollen.

Kommunen fik udskrifter af logbøger for med dateringer tilbage fra 2018 for de tre gyllebeholdere, til trods for at der ved tilsynet i december 2020 blev oplyst at der ikke blev ført logbøger. Logbøgerne angiver også observationer på datoer der ligger frem i tiden. På baggrund heraf vurderes det at logbøgerne i nogen grad er konstruerede frem for ført løbende og baseret på reelle observationer.

Tæt overdækning er defineret som naturligt flydelag, halm, letklinker eller lignende, der dækker gylleoverfladen bortset fra brudflader og op til 3 m² ved indløbet, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3 stk. 1 nr. 21. I praksis betyder det at der skal være flydelag på mere end 99 % af overfladen, for at krav om tæt overdækning kan være opfyldt. Dvs. at logbøgerne for de to store gylletanke i mange tilfælde indikerer at flydelaget ikke har været tilstrækkeligt, uden at der er angivet tiltag til forbedringer af flydelag.

I den sydligste gylletank blev flydelaget vurderet utilstrækkeligt, bla. på et areal på 10- 15 m² ved indløb. Ifølge logbogen var flydelaget kontrolleret 7 dage før tilsynet, og flydelaget vurderet til at udgøre 96 % uden angivelse af årsag eller opfølgende tiltag.

I henhold til § 21 stk. i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være tæt overdækning med mindre at særlige omstændigheder taler i mod. Særlige omstændigheder kan optræde indtil 2 uger efter tømning, indtil 7 dage efter omrøring i forbindelse med taping eller ekstreme vejrlig.

- Det indskræpes at tæt overdækning skal opretholdes, jf. § 21 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I henhold til § 21 stk. 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen hvis det ved to tilsyn inden for 3 år konstateres, at en tæt overdækning er mangelfuld, påbyde den ansvarlige for forholdet at etablere fast overdækning med mindre at overtrædelsen er undskyldelig.

Der er ikke møddingsplads på ejendommen, og der benyttes ikke markstakke til opbevaring af husdyrgødning. Strøelse fra løbende udmugning hos småkalve overføres til andre produktionsarealer med dybstrøelse.

Opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Pga. ændringer i normtal for gylleproduktion, og øgede areal der afvander til gylletanke, ønsker kommunen senest den 1. oktober 2024 tilsendt dokumentation for vilkår 18 i miljøgodkendelsen fra 18. august 2010 er overholdt for så vidt det angår opbevaringskapacitet:

”På kvægbruget skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, svarende til mindst 9 måneders produktion fra kvægholdet”.

Tilførslen skal opgøres som den mængde husdyrgødning, der produceres i det tidsrum, hvor dyrene er på stald, samt hvad der i øvrigt tilledes anlæg til opbevaring af husdyrgødning, herunder restvand og ensilagesaft.

Hvis kapaciteten ikke er til stede, accepteres det at der benyttes kapacitet på andre ejendomme, såfremt det kan dokumenteres med skriftlig aftale.

Ensilage

Opbevares i ensilagesiloer.

Olietank

Der var en overjordisk placeret olietank på ejendommen. Tanken er i overensstemmelse med oplysningerne i BBR (tank nr. 56475, 1800l, 2013)

Derudover var der en transportabel tank på 450 l på ejendommen. Du blev ved tilsynet i 2020 oplyst om at tanken skal anmeldes til kommunen, og vejledt om hvordan. Tanken er endnu ikke anmeldt

- Det indskræpes at jf. olietankbekendtgørelsens § 25 at tanken skal anmeldes til kommunen eller alternativt fjernes fra ejendommen senest den 1. oktober 2024

Anmeldelse om etablering (og fjernelse af) af olietanke kan ske via kommunens hjemmeside: [Link til kommunens hjemmeside hvor du kan anmelde olietank](#)

Affald

På tilsynet talte vi om [affaldssorteringsordning](#) for landbrug. Affald skal nu sorteres på lige fod med husstandene. På [Miljøstyrelsens hjemmeside](#) finder du en guide til plastsortering i landbruget.

Der bliver sorteret affald på husdyrbruget, og du oplyste at husdyrbruget har en erhvervsmærkat til kommunens genbrugspladser.

Brugerbetaling:

Du skal betale brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2024 fastsat af Miljøstyrelsen til 468,96 kr. Regning for opkrævning af brugerbetaling udsendes årligt - efter den 1. november.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres efter følgende lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven).
- Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Godkendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.
- Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

Klagevejledning:

Indskærpelser meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 48 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Vær opmærksom på at overskridelse af fristen for at efterkomme indskærpelser vil medføre politianmeldelse, med mindre særlige forhold taler imod.

---

² Bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse mv. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

Jf. § 90 i Husdyrbrugloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af en indskærpelse. Sagsanlægget skal i henhold til Husdyrbrugloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato.

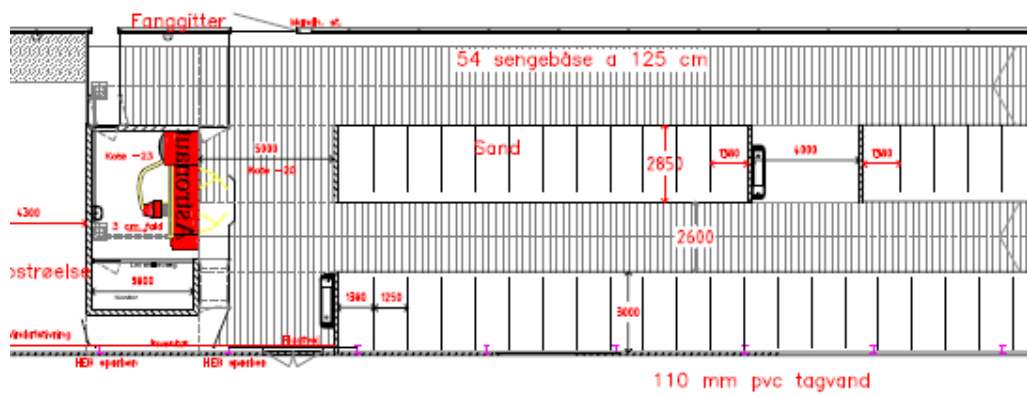
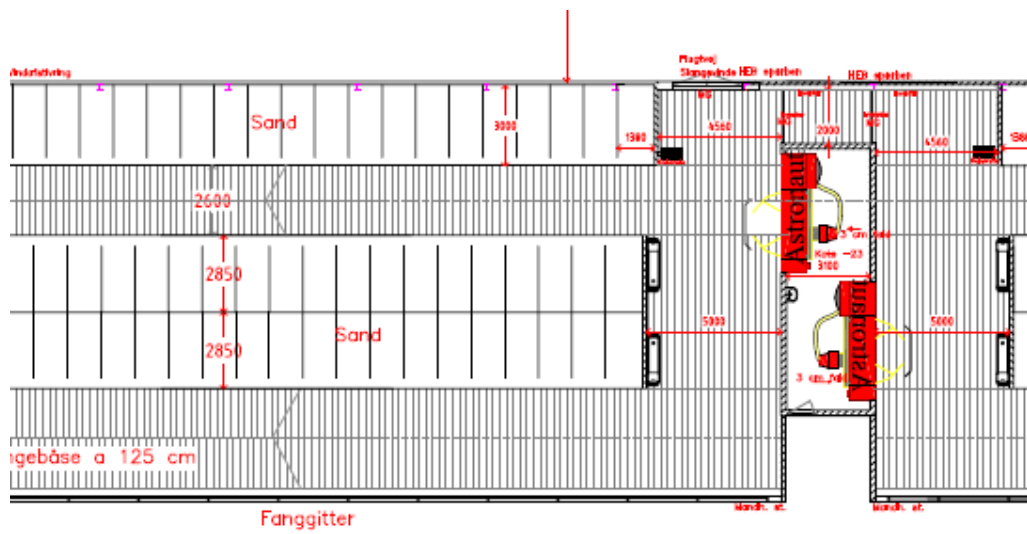
Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette bedes du henvende dig til kommunen.

Hvis du har spørgsmål, rettelser eller kommentarer til tilsynsbrevet, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Kristian Arnborg Nielsen

Malkerobotter og tilhørende teknikrum